

Laba diena

Šiandien – mėnulio delčia.
Saulė teka 8 val. 28 min.,
leisis 16 val. 33 min. Dienos ilgumas – 8 val. 05 min.

Vardadieniai: šiandien – Augas, Augė, Augis, Augius, Augys, Augūnas, Augūnė, Galigina, Galiginas, Galiginta, Galigintas, Galigintė, Gandė, Garsė, Garsius, Ina, Inesa, Ineza, rytoj – Anastazas, Anastazija, Asta, Nastas, Nastazija, Nastė, Nastys, Vincas, Vincė, Vincenta, Vincentas, Vincentina, ketvirtadienį – Gailigedas, Gailigedė, Gailimantas, Gailimantė, Gailimina, Gailiminas, Gailintas, Gundas, Gundė, Ildefonsas.

Nuomonė

Rytas STASELIS

Pralaimėjęs prezidentas

Kitą savaitę JAV jau turės naują prezidentą: sausio 20 d. Vašingtone antrą kartą prisieks Donaldas Trumpas. Buvęs 45-asis galingiausias pasaulio šalies vadovas taps ir 47-uju.

Jo pirmtakas – demokratas Josephas Bidenas Baltuosiuose rūmuose gyvena paskutines dienas ir nakvoja paskutines naktis. Ta proga JAV slaptoji tarnyba (angl. *secret service*) išslaptino vaizdo įrašą apie J. Bideno vizitą Kyjive, kuris įvyko 2023 m. vasario 20 d.

Ši proga kadenciją baigiantį JAV lyderį paskatino pasigirti, koks geras jis buvo, kaip JAV oponentai pasaulyje 2025 metus sutiko silpnėsi, nei buvo ligi šiol. Simboliškai užsiminta ir apie Ukrainą, kuri jau beveik trejus metus ginasi nuo Rusijos pradėtos agresijos. J. Bidenas sakė, esą Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas 2022 m. žadėjo būti Kyjive jau po keleto dienų nuo karo pradžios, o iš tikrųjų tai jis – J. Bidenas – lankėsi Ukrainos sostinėje. Praėjus beveik metams nuo Rusijos pradėto karo pradžios.

Skeptikai, deja, pastebės, kad karo pradžioje dauguma JAV administracijos žmonių su kolegomis iš Ukrainos bendravo it su būsimais numirėliais ir vengė net kalbėti apie ginklų tiekimą agresiją patyrusiai šaliai. Ukrainos kariuomenė rusų tankų kolonas naikino savo rankomis ir dar prezidento D. Trumpo parduotomis prieštankinėmis raketomis.

J. Bideno vyriausybė atsitokėjo daug vėliau. Įsitikinusi, kad ukrainiečių kariuomenė neketina kelti rankų į viršų ir pasiduoti. Iš tikrųjų amerikiečių pagalba ginklais dažnai buvo esminė Kyjivui. Tačiau, ekspertams vertinant JAV turėtas galimybes, jos buvo per mažai, ji buvo teikiama pavėluotai, o jos naudojimas buvo saistomas įvairių sunkiai paaiškinamų ribojimų.

46-asis JAV prezidentas ir jo administracija, ko gero, iš tiesų buvo išsigandę V. Putino grasinimų sukelti globalų branduolinį karą. Todėl iš esmės tęsė J. Bideno politinio patrono – Barako Obamos, kuriam prezidentaujant buvo šalies viceprezidentu – politiką. Šia proga pasąmonė siunčia atminties signalą apie tai, kad 2013 m. jis nedrįso smogti Sirijos diktatoriaus Basharo al-Assado režimui, nors šis prieš sukilusių opoziciją panaudojo cheminį ginklą. B. Obama tada leido Sirijos diktatūrai peržengti „raudonąsias linijas“ ir į Artimuosius Rytus išleido ligi tol įtaką ten beveik visiškai praradusią Maskvą.

Neryžtingumą, nuolatinį vėlavimą bene geriausiai atspindi amerikiečių salvinės raketų sistemos „Himars“ pasirodymas Ukrainoje. Volodymiras Zelenskis prašė pateikti šių sistemų dar 2022 m.

(Nukelta į 2 p.)

Aukščiausios rūšies pavasarinėmis kainomis

Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briketai – beržo, uosio.
Durpių briketai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.

GRASTA Tel. 0 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

„Gyvenimas“
– laikraštis
Jums ir apie
Jus!

Metai nauji,
bet kalbos
tos
pačios...
2 p.

Apie
istorinius
įvykius – iš
liudininkų
lūpų 3 p.

Asta
Ferevičienė:
„Vis gainioju
mintį tarp
pilkų 4 p.
debesų...“

Juvelyrės Dovilės
Bagdonės rankose 5-8 p.
atgimsta tautinis paveldas
„Versmenės“ klube –
akiraty ir pojūčius 5 p.
plečianti bendrystė

Peršalimų sezonas:
ką daryti ir ko
atsisakyti? 6 p.

Draudimo ekspertas
primena, ką
svarbu žinoti 7 p.

(Ne)tikėtotos permamos Stakliškių gimnazijoje: liko be direktoriaus, išsiderėjo dėl pavaduotojos

Kai kurie gyvenimo sprendimai būna sunkūs, jie veikia ne tik juos priėmusį žmogų, bet ir su juo susijusią bendruomenę, kėsina į jos ramybę ir stabilumą, keičia nusistovėjusią tvarką, mikroklimatą ir tradicijas, kelia baimę dėl ateities. Tokioje situacijoje atsidūrė Stakliškių gimnazijos bendruomenė.

Sausio 17 dieną po septynerių metų darbo Stakliškių gimnazijoje jos direktorius Vygantas Kornejevas dėl asmeninių priežasčių atsisveikina su mokykla ir vietos bendruomene. Pirmosios kartos „Renkuosi mokytis!“ programos alumnas palieka Stakliškes pasiekęs savo tikslą ir kaimiškoje vietovėje sukūręs sėkmingą mokyklą, į kurią ateidamas dar 2017 metais kalbėjo: „Gera mokykla ta, kurioje mokiniai gerai jaučiasi, trokšta mokytis ir tai daro per patyrimus, o mokytojai pasiruošę jiems padėti – ne dėl atlygio, o todėl, kad jiems patiems įdomu mokytis (s) ir kurti“.

Netradiciškai, kūrybingai ir stabiliai dirbusiai Stakliškių gimnazijos bendruomenei pirmąjį smūgį sudavė nuo praeito rudens įsigaliojęs Vyriausybės nutarimas dėl kiekybinių kriterijų III gimnazijinės klasės formavimui, kai nuspręsta garantuoti valstybės finansavimą tuo atveju, jeigu klasėje mokosi ne mažiau nei 21-as mo-

Sausio 15 d. visi keliai vedė į Stakliškių gimnaziją: buvo sprendžiamas klausimas, kas pavaduos gimnazijos direktorių.

L. Balsevičienė tėvėlių vardu už bendrystę padėjo mokyklą paliekančiam direktoriui V. Kornejevui.

kyns. Stakliškių gimnazija neįveikė aukštai užkeltos kartelės, ir aštuoni vienuoliktokai buvo priversti mokytis kitose mokyklose.

Nuo rugsėjo nelikus vienos klasės, virš gimnazijos pakibo vidinio

(Nukelta į 3 p.)

Apie tvirtą ir vieningą kaip kumštis pedagogų kolektyvą, gimnazijos pasiekimus ir tradicijas kalbėjo mokytoja A. Zdanevičienė.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS POSĖDŽIO DARBOTVARKĖS PROJEKTAS

2025 m. sausio 23 d. 9.00 val.

1. Dėl Prienų rajono savivaldybės 2025–2027 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo
2. Dėl Prienų rajono savivaldybės 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo
3. Dėl Kauno regiono plėtros tarybos dalyvio mokesčio metinio dydžio ir mokėjimo tvarkos nustatymo
4. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 8 d. sprendimo Nr. T3-4 „Dėl pritarimo tapti Švento Jokūbo kelio savivaldybių asociacijos nare“ pakeitimo
5. Dėl atstovų delegavimo į darbo grupę
6. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 13 d. sprendimo Nr. T3-81 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ pakeitimo
7. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 25 d. sprendimo Nr. T3-138 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos sudarymo, jos narių skaičiaus nustatymo ir komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo
8. Dėl pareiginės algos koeficiento nustatymo Prienų rajono savivaldybės kontrolieriui (duomenys neskelbtini)
9. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. T3-174 „Dėl Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšomis iš dalies finansuojamų nevyriausybinių organizacijų projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo
10. Dėl Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuotinių 2025 m. prioritetinių nevyriausybinių organizacijų veiklos sričių nustatymo
11. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. kovo 28 d. sprendimo Nr. T3-70 „Dėl Prienų švietimo pagalbos tarnybos teikiamų paslaugų įkainių patvirtinimo“ pakeitimo
12. Dėl Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2023 metų ataskaitos patvirtinimo
13. Dėl Prienų globos namų maitinimo išlaidų, išlaidų medikamentams, patalynei ir aprangai finansinių normatyvų patvirtinimo
14. Dėl Prienų rajono savivaldybės 2025 metų užimtumo didinimo programos patvirtinimo
15. Dėl žemės sklypo (unikalus Nr. 4400-2047-5294), esančio F. Vaitkaus g. 1B, Prienų m., pirkimo
16. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gruodžio 27 d. sprendimo Nr. T3-313 „Dėl naujo kitos paskirties valstybinės žemės sklypo (kadastro Nr. 6943/0012:276), esančio Prienų m., pardavimo atviro aukciono būdu“ pakeitimo
17. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gruodžio 27 d. sprendimo Nr. T3-314 „Dėl 2007 m. sausio 3 d. valstybinės žemės nuomos sutarties Nr. N69/2007-0003 pripažinimo pasibaigusią“ pakeitimo
18. Dėl 2003 m. rugsėjo 29 d. valstybinės žemės nuomos sutarties Nr. N69/2003-0020, sudarytos su fiziniiais asmenimis, nutraukimo
19. Dėl 2003 m. rugsėjo 29 d. valstybinės žemės nuomos sutarties Nr. N69/2003-0020, sudarytos su uždara akcine bendrove „Dūmė“, nutraukimo
20. Dėl kreipimosi į Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos dėl kitos paskirties valstybinės žemės sklypų perdavimo Prienų rajono savivaldybei valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise
21. Dėl leidimo įsigyti tarnybinius lengvuosius automobilius ir traktorių
22. Dėl vietinių rinkliavų nuostatų patvirtinimo
23. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. balandžio 29 d. sprendimo Nr. T3-115 „Dėl Prienų rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo
24. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 24 d. sprendimo Nr. T3-41 „Dėl Prienų rajono savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto viešo nuomos konkurso ir nuomos ne konkurso būdu organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo ir Nuompinių už savivaldybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo
25. Dėl turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise Prienų rajono savivaldybės švietimo įstaigoms
26. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. lapkričio 28 d. sprendimo Nr. T3-275 „Dėl savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise“ pakeitimo
27. Dėl turto perdavimo patikėjimo teise VšĮ „Prienui“
28. Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimo Nr. T3-9 „Dėl Prienų rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo
29. Dėl elektros oro linijos pirkimo
30. Dėl Prienų rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2024 metų priemonių vykdymo ataskaitos ir Prienų rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2025 metų priemonių plano patvirtinimo

Tarybos sprendimų projektai skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje www.prienai.lt, skyriuje „Tarybos posėdžių darbotvarkės“.

Nuomonės

Metai nauji, bet kalbos tos pačios...

Manau, kad ne tik mes, bet ir dauguma prieniškių ūkininkų nustebo sužinoję, kad p. Jonas Vilionis vėl tapo Žemės ūkio tarybos pirmininku. Jo mintys, išsakytos š. m. sausio 10 d. „Ūkininko patarėjo“ ir š. m. sausio 14 d. „Gyvenimo“ laikraščiuose, mums visiems jau mintinai žinomos.

Seniai supratome, kad J. Vilionis tik viešai deklaruoja ginantis žemdirbius. Mes, prieniškiai, geriausiai jį pažįstame, nes jis gyvena šalia, mūsų rajone. Matome jo ūkininkavimo stilių, bendravimą su žmonėmis. Prienų rajono savivaldybės tarybai nustatant žemės mokesčių 2024 m., jis būdamas Tarybos nariu, pats gyvendamas ir ūkininkaudamas Prienų rajone, pamynė žemdirbių prašymus sumažinti žemės mokesčio skaičiavimo koeficientą. Jis kartu su valdančiais balsavo už didesnę ir bene didžiausią koeficientą Lietuvoje. Toks sprendimas sukėlė didžiulį žemdirbių nepasitenkinimą, vyko piketai, akcija su traktorais prie savivaldybės. Nepaisant to, visai neseniai, 2024 m. pabaigoje, J. Vilionis vėl nekovojo dėl ūkininkų, kai Taryboje buvo svarstomas vietinės rinkliavos už atliekų surinkimą didinimas ir buvo apmokestinami visi ūkininkų statiniai, tarp jų ir šiltnamiai. Ir šiuo atveju J. Vilionis nepasirūpino, kad šis klausimas būtų aptartas su ūkininkais. Taigi šis sprendimas buvo ištrauktas iš po skverno niekam nežinant. Įdomiausia tai, kad daugelis rajonų savivaldybių atliekų surinkimo mokesčių nedidino.

Norime išsakyti kritikos ir Lietuvos ūkininkų sąjungos pirmininkui R. Juknevičiui, pirmininkavusiam grupei žmonių, kurie rinko Žemės ūkio tarybos pirmininką ir išrinko J. Vilionį. Ponas R. Juknevičius ne kartą buvo informuotas apie tai, kad J. Vilionis negina ūkininkų interesų, buvo kviestas diskusijai, bet pasirodo, jis ir toliau iš šios interesų klampynės negali išbristi. Taigi, Naujuosius metus pradėdame bloga nata, bet svarbiausia, kad J. Vilionis netrukdytų naujam žemės ūkio ministrui dirbti savarankiškai.

Antanas Jurkša

„...juoktis ar verkti?“

Pasklidus žiniai, kad Jonas Vilionis išrinktas Žemės ūkio tarybos pirmininku, daugelis ūkininkų nežino, ar juoktis, ar verkti.

Priminsime, kad J. Vilionis buvo išmestas iš Prienų rajono ūkininkų sąjungos, nes, būdamas Valstiečių ir žaliųjų sąjungos nariu, jai atstovaudamas Prienų rajono taryboje, balsavo už mero Alvydo Vaicekausko pasiūlytą 1,2 proc. žemės mokesčio koeficientą. Dėl to po verčių perskaičiavimo, pritaikius šį koeficientą, žemės mokesčiai didėjo du kartus.

Dabar ponas Jonas vėl atstovaus mums. Tai – žmogus, kuris dažnai kalba apie tai, kad smulkūs ūkiai neatsilaikys ir yra pasmerkti. Tai – žmogus, kuris sako, kad iš 119 tūkstančių deklaruojančių ūkininkų 86 tūkstančiai yra „sofos“ ūkininkai. Vos ne visi blogiečiai. Ne kartokite... Jau puikiai žinome tik lietuvių sukurtą baubą, labai tinkantį nukreipti dėmesį nuo pagrindinių problemų kaime, kurių Jūs nenorite matyti.

Kodėl jis nesako, kad 500 ha žemės įsigijimo apribojimas visiškai neveikia, kodėl nemini, kad visi įstatymai, netgi paskutiniai ir skubos tvarka priimti, yra naudingi ir dirba tik stambiams žemvaldžiams bei sudaro sąlygas jiems dar labiau stambėti? Kodėl nekelia problemos, kad 60 proc. visos dirbamos žemės atsidūrė keliolikos veikėjų rankose?

Manau, kad tokio mąstymo ir sukirpimo veikėjai to ir negali pamatyti.

Man ir pažįstamiems ūkininkams tokia Žemės ūkio taryba nereikalinga, o juo labiau – jos pirmininkas.

Ūkininkas Darius Vaičiukynas

Kelia dviprasmiškus jausmus

Naujasis Lietuvos žemės ūkio tarybos pirmininkas J. Vilionis nusiteikęs ryžtingai. Tačiau žodis „ryžtingai“ kelia labai dviprasmiškus jausmus.

Aš nelabai suprantu, kas ir už kokius nuopelnus išrinko šį pirmininką. Deklaruoja, pristato save kaip siekiantį ūkininkų gerovės, tačiau faktai kalba priešingai.

Pataikaudamas socialdemokratams ir Prienų merui p. Vaicekauskui, balsuodamas Taryboje

kartu su Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, Prienų krašto ūkininkams dvigubai pakėlė žemės mokesčius.

Noriu pažymėti, kad net kai kurie Prienų socialdemokratų nariai balsavime susilaikė.

Taip pat susitikime dėl šio klausimo su Prienų ūkininkų sąjunga

Valstiečių ir žaliųjų sąjungos skyriaus pirmininkė pareiškė, jog ūkininkams neatstovauja. Šiame pokalbyje J. Vilionis dalyvavo ir pirmininkei pritarė.

Tad kam iš tikrųjų atstovauja J. Vilionis?

Gaila, kad jo darbai skiriasi nuo kalbų ir deklaracijų.

Tikiuosi, kad J. Vilionis buvo išrinktas per klaidą ir jį ūkininkų bendruomenė išstaisys artimiausiu metu.

Gintautas Sodaitis

Pralaimėjęs prezidentas

(Atkelta iš 2 p.)

balandžio 13 d. Tačiau ukrainiečiai pirmąsias sistemas gavo tik tų metų liepą, nors J. Bidenas sutikimą (tiesa, jas naudoti tik Ukrainos teritorijoje) davė dar birželio 30 d.

J. Bideno administracija šio karo metu šventai laikėsi pozicijos, kad abi kariaujančios pusės – ir agresorius, ir agresijos auka – neturėtų pralaimėti. Maskva – dėl galimo popultinio chaoso šioje branduolinėje šalyje. Kyjivas – dėl to, kad Ukrainos karinis sutriuškinimas keltų prastą pavyzdį kitoms šio pasaulio diktatūroms ir būtų galbūt iš esmės neteisingas.

Tai atspindėjo ir Vilniuje, NATO aljanso aukščiausio lygio susitikimo metu, kada Ukrainos narystės bloke klausimas atsimušė į abejingą svarbiausių bloko valstybių atstovų sieną. Kai kurie Lietuvos atstovai

tašyk pasakojo, esą nemažai tikėtasi iš asmeninių susitikimų su JAV vadovu, tačiau jis tik atkartojė tas tezes, kurios buvo parašytos jo turėtuose popieriniuose paruoštuose. Užtat jo kalba Didžiajame Vilniaus universiteto kieme buvo rinkimų kampanijos pradžia.

Taigi J. Bideno – taikdario ir demokratijos sargo – patosas, vargu ar gali būti realiai pamatuojamas ir įvertintas. Kaip ir nekukli užuomina, esą JAV prezidento rinkimuose jis galėjo nugalėti D. Trumpą, jei tik būtų juose dalyvavęs.

Išrinkto JAV prezidento požiūris į karą Ukrainoje vis dar toks pat neaiškus, kaip ir anksčiau. Jo komanda kol kas laido itin prieštarungus požiūrius. Jie neretai prieštarauja vieni kitiems. Nieko kita nelieka, kaip tik apsisąruuoti kantrybe ir laukti.

(Ne)tikėtos permamos Stakliškių gimnazijoje: liko be direktoriaus, išsiderėjo dėl pavaduotojos

(Atkelta iš 1 p.)

nerimo ir netikrumo dėl rytdienos debesis, kuris netikėtai, lydintas pačių įvairiausių emocijų, jausmų ir gandų, pratrūko po sausio 3 dienos, kuomet gimnazijos direktorius rajono vadovų pasiprašė atleidžiamas iš užimamų pareigų.

Kaip tvirtino mokytojai, šis vadovo žingsnis jiems buvo nelauktas ir labai netikėtas, tačiau kiekvieno žmogaus asmeninis apsisprendimas yra gerbtinas. Visgi, kai meras **A.Vaicekuskas** informavo apie ketinimą laikinąją gimnazijos vadovę skirti konkuruojančios Jiezno gimnazijos direktorę **Neringą Zujienę**, visa mokyklos bendruomenė sujudo, tame įžvelgdama iš anksto nulemtą Stakliškių gimnazijos likimą tapti kaimyninės gimnazijos skyriumi, o tėveliai savo nuogastavimus ir pageidavimus Prienų rajono savivaldybei išdėstė rašte, kurį pasirašė daugiau nei šimtas Stakliškių krašto žmonių.

Sausio 15-osios popietę pėsti ir važiuoti gimnazijos mokinių tėvai, atidėję savo darbus šalin, rinkosi į mokyklą. Gausus mokytojų, tėvų, Mokyklos tarybos, seniūnijos, bendruomenės atstovų būrys pasitiko atvykusį merą **Alvydą Vaicekuską**, vicemerę **Laimutę Jančiukienę**, mero patarėją **Viktoriją Ignatavičienę**, Švietimo ir sporto skyriaus vedėją **Rimvydą Zailską**. Susitikimo nepraleido ir Savivaldybės tarybos Kultūros, švietimo, turizmo ir sporto komiteto narė **Rasa Juocevičienė** bei šio krašto

atstovas Taryboje **Eimantas Šalomskas**.

Dialogo ir tarpusavio supratimo paieškos tarp mero ir susirinkusių mokytojų bei tėvų buvo nelengvos, abi pusės išsakė savo argumentus, kodėl N.Zujienė yra (ne pats)geriausias pasirinkimas Stakliškių gimnazijai.

Meras siekė nuraminti socialiniuose tinkluose išsivadrusią bendruomenę, sakydamas, jog niekaip neprisidėjo prie direktoriaus išėjimo. Į gimnaziją jis atvyko aptarti laikinojo vadovo paskyrimą ir kompetenciją, o ne mokyklos statusą – jis paaiškės, kai šį pavasarį bus peržiūrimas ir tvirtinamas rajono mokyklų tinklo planas. Mero teigimu, gimnazijos likimui įtakos turės naujos Vyriausybės apsisprendimas dėl minimalaus vaikų skaičiaus klasėse – kiek bus leista turėti – 15 ar 12 – moksleivių. Jei

mokykla išsaugos gimnazijines klases, bus skelbiamas konkursas užimti nuolatines jos vadovo pareigas.

Jo teigimu, pasiūlymas, kad N.Zujienė galėtų vadovauti abiem gimnazijoms, susijęs su ateities iššūkiais, jeigu tektų kaimynines gimnazijas apjungti į vieną vienetą. Kaip buvo galima suprasti iš mero argumentų, tokia galimybė padėtų abiejų mokyklų bendruomenėms artimiau susipažinti, bendradarbiauti, įveikti buvusius nesupratimus.

Vis dėlto, tėveliai ir mokytojai vieningai tam paprieštaravo, savo pasisakymuose prašydami laikinąją gimnazijos vadovę paskirti dabartinę direktoriaus pavaduotoją **Sidoną Mankevičienę**, kuri yra kolektyve sava, vertinama kaip kompetentinga, atsakinga ir reikli vadovė.

Į gimnaziją atvykusiam merui **A.Vaicekuskui** teko išklausti mokyklos bendruomenės narių argumentus, kodėl kolektyvui turi vadovauti žmogus iš tos pačios aplinkos.

„Mūsų gimnazija yra stipri, unikali ir savita, ugdanti vaikus – asmenybes, mes, tėvai, esame to dalimi, todėl vadovui, atėjusiam iš šalies, būtų sunku pažinti šiuos savitumus. Norime išsaugoti šį Stakliškių krašto šviesulį, norime stabilumo, ramybės sau ir vaikams – be atviro mokinių viliojimo ir tempimo į save,“ – akcentavo tris vaikus į gimnaziją leidžianti krašto ūkininkė **Laima Balsevičienė**.

Mokytoja **Audronė Zdanevičienė** kalbėjo apie mokyklos išskirtinumus – kolektyvui svarbias vertybes, nuolatinį darbą siekiant užsibrėžtų tikslų, išsiugdytas mokytojų ir mokinių kompetencijas, pasiekimus, apdovanojimus. „Per šiuos metus mes užaugom. Mūsų darbai kalba patys už save. Esam žinomi ir vertinami ne tik rajone. Pasisemti patirties į mūsų kaimo mokyklą atvyksta ir žinomų Lietuvos mokyklų gimnazijų atstovai,“ – sakė mokytoja, pabrėždama, kad visa tai formuoja stiprų Stakliškių krašto identitetą, dėl kurio jaunos šeimos kuriasi čia ir turi ketinimų leisti savo vaikus į vietinį darželį bei gimnaziją.

Panašiai kalbėjo ir kiti mokytojai, mokyklos darbuotojai bei tėveliai, prašydami mero padėti išsaugoti gerą reputaciją turinčią ugdymo įstaigą, pažadėti jai perspektyvą (bent iki to momento, kai skaičiai lems neatidėliotinus pokyčius), nes kol kas ir darželio grupės, ir jaunesnės klasės turi pakankamai vaikų, kurie ateityje galėtų užpildyti gimnazijines klases. Savivaldybės tarybos narė **R.Juocevičienė** taipogi išsakė argumentus,

kodėl reikėtų išsaugoti kraštinę Prienų rajono mokyklą.

Meras **A.Vaicekuskas** sutiko su kai kuriomis mintimis, tačiau pabrėžė, kad komentarai socialiniuose tinkluose nepadės, ir pati bendruomenė turės labai pasistengti dėl vaikų skaičiaus ir gimnazijos statuso išsaugojimo.

Į bendruomenės narių prašymus nedrumsti gimnazijos ramybės, netrikdyti jos darbo, neskirti naujo vadovo įpusėjus mokslo metams, kuomet vyksta pasirošimas egzaminams, buvo įsiklausyta. Meras pažadėjo, kad laikinai vadovauti Stakliškių gimnazijai paskirs šios įstaigos direktoriaus pavaduotoją ugdymui **Sidoną Mankevičienę**. Šis mero pažadas buvo palydėtas plojimais. Gausiais aplodimais atsistojus susirinkusieji atidavė pagarbą gimnaziją paliekančiam direktoriui **Vygantui Kornejevui**, tėvelių vardu kalbėjusi atstovė padėjo jam už tai, kad sutelkė, motyvavo, parodė kelią ir davė sparnus, tačiau su juo dar neatsisveikino, linkėdama, kad ateityje likimas su Stakliškių bendruomene jį suvestų kitomis aplinkybėmis.

„Viskam yra laikas, metas kiekvienam įvykiui po dangumi. Yra laikas sodinti ir rauti, kas pasodinta...“ (iš *Šventojo Rašto*). Stakliškių gimnazijos bendruomenė išlaikė brandos egzaminą, apgynė savo poziciją, tuo parodydama, kad be įsikišimo iš šalies gali įveikti užklupusius iššūkius.

Dalė Lazauskienė
Autorės nuotraukos

Apie istorinius įvykius – iš liudininkų lūpų

Prienų krašto muziejuje vyko netradicinė pamoka, skirta Sausio 13-osios įvykiams paminėti.

Renginyje dalyvavo klubo „Versmenė“ nariai, Prienų „Žiburio“ gimnazijos ir „Revuonos“ pagrindinės mokyklos mokiniai. Pamokos metu dalyviai prisiminė istorinius Sausio 13-osios įvykius, aptarė jų svarbą Lietuvos nepriklausomybei bei laisvei. Klubo „Versmenė“ senjorai pasidalino savo asmeniniais prisiminimais, suteikdami jaunajai kartai galimybę gyvai išgirsti apie istorinius įvykius iš tiesioginių liudininkų.

Pamoką praturtino žaismingas proto mūšis, kuriame mokiniai ir senjorai kartu pasitarkino savo žinias apie Sausio 13-osios įvykius ir Lietuvos bei Ukrainos istoriją, ši patirtis sustiprino bendravimą bei bendradarbiavimą tarp skirtingų kartų atstovų.

Pamoką vedė Prienų „Žiburio“ gimnazijos mokytoja **Vilija Juodnukienė**.

Prienų krašto muziejaus informacija

Nemumėlis

Parengė „Gabijos“ kūrėjų klubas

Asta Ferevičienė: „Vis gainioju mintį tarp pilkų debesų...“

Nuolat susimąstau, kokių greičiu lekia gyvenimas. Kuo vyresnė darau, tuo labiau imu branginti savo laiką. Nesinori jo iššvaistyti niekam. Viskas keičiasi. Žinoma, keičiuosi ir aš. Noriu tikėti, kad tai geri pokyčiai. Pastebėjau, jog daug dalykų, kurie kažkada man atrodė ypatingai svarbūs, prarado savo vertę, o tai, apie ką net nepagalvodavau, tapo reikšminga. Išmokau priimti viską ir neskirstyti tik į juoda ir balta. Pasaulis yra margas, ir tai – nuostabu. Svarbiausia, kad susitakiau su savimi ir atleidau silpnybes, trūkumus. Tai nereikia, kad nenoriu būti geresnė savo pačios versija, tiesiog leidžiu sau išgyventi kiekvieną akimirka, ją išjausti.

Mano kūryba – tai ieškojimai, patirtys, mintys. Kartais sako, kad ji būna liūdna. Normalu. Reikia priimti ir liūdesį. Dažnai pasidalinu savo eilėmis socialiniuose tinkluose, spaudoje, renginiuose. Nemažai jų buvo. Džiaugiausi savo kūrybos skaitymo vakaru. Susirinko ne tik draugai, artimieji, bet ir nepažįstami žmonės. Esu jiems dėkinga už man skirtą laiką ir dė-

mesį. Jaunystėje vienas puikus draugas sukaupe mano eiles ir išleido knygėlę „Viskas – tik akimirka“. Aš pati esu parašiusi labai daug eilėraščių, scenarijų renginiams, romaną apie moters išgyvenimus ir patirtis, tačiau dalinuos su tais, kam tai reikalinga, įdomu. Man labai patinka tokie gyvi mainai: aš jiems – kūrinį, jie man

– emocijas, savo mintis. Nenuvertinu tikros knygos, tačiau viskam reikalingas laikas, lėšos ir nusiteikimas. Gyvenimas parodys, kas bus toliau, kuo tapsiu aš pati. Tikiu, kad svarbiausia neišduoti to, kas esi ir kuo tiki. Tam kartais reikia labai daug stiprybės. Linkiu šito mums visiems.

*Raudonaj upėj atsispindi tekanti saulė,
Žaliuos šilkuos dar snaudžia ši diena,
Medum geltonu kvėpia naujas rytas.
Tokia maža tu, Lietuva, šiame pasauly,
Bet mums – tokia brangi, tokia sava!
Ir spurda jausmas širdyje neišsakytas.
Tave apginti ir išsaugoti vaikų vaikams,
Kad žodis tikras, kad daina – tiktai sava!
Petys petin kad viskas būtų padaryta!
Kad augtų pilys staugiant geležies vilkam,
Ir skleistųsi visiem nauja laisva diena,
Kaip laukuose aguona rasotą gairių rytą!*

*Kai užšąla širdis, krinta sniegas.
Verkia tylą, sodams žydint.
Tikėjimas daigo stiprybę palieka.
Vartus užrakino? Sugrįšim!
Sužeidžia žodis, ir sunkias druska.
Tiesiog, jos per daug, matyti.
Gėrio ranka – visuomet ištiesta.
Grimzti į tamsą, ar susilaikyti?
Kol užšalus širdis, krinta sniegas...*

*Kažkas pasakė, kai tavęs nebus, jie parašys – poetė...
O kam? Man net ir šiandien nesvarbu!
Jaunystė veržėsi kovot, įrodyti kažkam ir nugalėti.
Branda – gražino prasmę su kaupiu!
Man nesvarbu, kodėl vieni įsimylėję dangų, kiti – pilis,
Aš niekada nebūsiu nė vienu iš jų!
Sakau ir gyvenu, kaip jaučia mano siela ir širdis.
Kai skauda, kartais išverkiu arba tyliu.
Kažkas pasakė, kai tavęs nebus...*

*Aš niekad nenorėjau būti debesiu,
Nemėgstu, kai nuolat vėtros nešioja,
Nenoriu taip verkt, kad išnykčiau.
Tvirta uola pakrantėj žmonės stebisi:
Kantariai vienatvėj parimus dūmoja,
Mažai kam gyventi šitaip patiktų.
Smilgai irgi visai nesaugu ir baisu:
Pražūsi po praeivio abejingo kojom,
Nulauš vėtros, užvaldytos pykčio.
Būt veidrodžiu, kuriame vaizdas visų?
Neturėti savęs ir žudyti kitų svajonę?
Nežinau, ar man šitaip pavyktų...
Argi rinktis galiu? Juk esu, kas esu!
Tad nulenkusi galvą prieš uolą sustoju,
Kad už jos kančią atsiprašyčiau.
Vis gainioju mintį tarp pilkų debesų,
Kuriuos žiedo ir medžio gyvybei aukoju,
Kad bent smilgą veidrody palikčiau!
Juk tiek nedaug norėjau...*

*Sušildyt savo rankomis lyg duoną kasdienybę,
Pagardint meile ir pajust kiekvieną kąsnį.
Nepasiklyst, kai eisi į save...
Vienodai sverti juodą, baltą – pasitelkt kantrybę.
Kiekvieną mirksnį mokyti, atrasti...
Mokėt atleisti ir pakilt svaja.*

*Vienatvės gelmėj apliejam minčių sidabru tylų gerumą žmogaus...
Nors metai bėga... ir gailūs ūkai netikrumo bangelėm nuplaukia,
Mes vis dar nežinome, ką galvoja paukštis, išskleidęs vėjyje lengvus sparnus...
Dar mokomės ramiai žaizdas giliai upelėje gyvenimo nupraust,
Mažais stebuklais patikėt. Neprašom lengvesnės būties, nelaukiame.
Tik nepavarkime gyvent, mylėt... Širdies žydėjimą pamerkim į gilius jausmus...*

*Mano Lietuva, esi liauna pušėlė smiltyse paklydus,
Ošimas jūros, vienišos žuvėdros klyksmas,
Krantus bučiuojanti banga.
Visa širdim aš trokštu tavo šviesią aušrą pamatyti,
Paliesti saulės kelio jūroj aštrų blyksnį
Ir laisvės sparną glostyti ranka.
Gimtine mano, motulės rankomis apglėbk, paguoski,
Pamerk rugiagėles ir duoną užmaišyk,
Kad rugio kvapas svečių priviliotų.
Už laisvą dainą, iš tėvų išmokat, viską atiduočiau,
Tik neprašyk meluoti, išduoti neprašyk.
Juk tu pati išmokei tamsoje šviesos ieškoti.*

*Ar būsi mano ažuolu, sūnau, kai saulė leisīs?
Ar aš galėsiu pailsėt tavoj paunksmėj nuo darbų?
Padėti galvą ant tvirtos peties?
Atleisk, motut, teks liūdesy tau vakarus praleisti,
Nes aš kitaip nesugebu, tai, ką darau, yra svarbu,
Sugrįšiu, jei išvengsiu kruvinos lemties...
Ar būsi, dukra mano, liepele, kuri medum kvėpės,
Kai bitė glausis prie trapaus žiedelio?
Žaliuos ir guos, kai verks pavargusi širdis...
Aš būčiau, bet keliais kitokiais vaikščioja mana lemtis.
Motut, nešiosiuosi tave širdelėj,
Turiu apginti tai, ką pasakojai per naktis...
Vaikai, vaikai! Pabūkit nors keliu, kuriuo išeisiu...
Su laisvės ažuolu ir liepa, kad padrasintų žingsnius,
Kad šlamesiu ramintų skaudulį širdies...
Kai saulė patekės, neužmirštuolės žiedas skleisis.
Jis mėlynas kaip jūsų akys, ir kaip jūs drąsus,
Nebijo pikto žvilgsnio nei tamsios nakties.*

*Aš supratau, kad viskas apie viską pasakyta,
Bet išgirsta – tik tiek, kiek kas girdėt norėjo.
Ar verta vėl kartotis?
Kiek daug kvailysčių, gero linkint, padaryta!
Kiek mirė talentų, kurių šlovė nepalytėjo!
Aplink – vartotojai!
Jei nebereikia, kam gi brukt kažką per jėgą?
Ar daug žvaigždžių dar liko nenukritusių?
Tai ko ten kabarotis?!
Kai kelias tampa ilgas, tau tik meilė lieka.
Atgaivini ją, sutryptą, paniekintą, nuvytusią
Ir mokaisi šypsotis.
Aš supratau, kad viskas pasakyta.*

*Gyvenimas lyg koks drugys pro šalį skrieja,
O mes taip trokštame jo visą grožį pamatyti.
Apsikabinti rudens vakaro jaukumą tyloje.
Pajausti širdį tų, kuriuos labai mylėjom,
Ištart žodžius, kuriuos norėjom pasakyti,
Ir rast jėgų priimt ne tik kitus, bet ir save.
Gyvenimas lyg koks drugys...*

Juvelyrės Dovilės Bagdonės rankose atgimsta tautinis paveldas

Balto, raudono ar geltono aukso žiedai ir kiti papuošalai – daugeliui atrodo neatsiejama juvelyro kasdienybė, tačiau Prienuose gyvenanti juvelyrė Dovilė Bagdonė pasirinko kitokį kelią – ji atsigręžė į savo šaknis ir pasirinko žalvarį, kuris papuošalų gamyboje pradėtas naudoti dar 2000 m. pr. Kr.

Dovilė yra viena iš tų kūrėjų, kurių rankomis gimsta unikalūs papuošalai, įkvėpti lietuviškų raštų, senovės simbolių. Kiekvienas jos kūrinys – tai ne tik mažytė puošmena, bet ir mūsų istorinis bei kultūrinis paveldas.

– Dovilė, prisistatykite tiems, kas Jūsų nepažįsta, papasakokite apie savo šaknis ir kokios Jūsų sąsajos su Prienais?

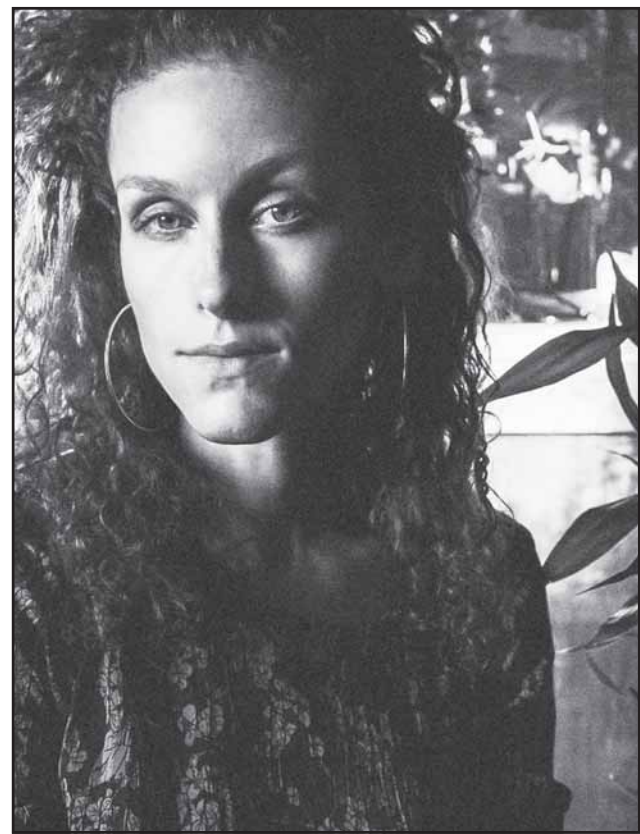
– Nuo savo šaknų niekur toli nenuklydau. Mano gyvenimas prasidėjo Škėvonių kaime ir galiu pasakyti, kad labai džiaugiuosi, jog galėjau augti gamtos apsuptyje. Žinoma, vaiko akimis gyvenimas kaime atrodė kitaip nei dabar, nes kaime reikia dirbti, padėti tėvams ir seneliams ūkio darbuose, bet dabar tame matau tik plusus ir tariau ačiū Tėvams už patirtis ir pamokas.

Paauglystėje persikėlėme gyventi į Prienus pas kitus senelius. Taigi Prienai ir kaimas man buvo neatsiejami ir

gerai pažįstami. Baigusi Prienų „Revuonos“ vidurinę mokyklą, įstojau į Kauno Taikomosios Dailės mokyklą. Čia įgijau interjero apipavidalintojos specialybę, tačiau, pabaigusi mokslus, supratau, jog šioje srityje savęs nematau. Tuomet teko galvoti: „o kas toliau?“ ir kartu su drauge įstojom į juvelyrinką.

Baigus mokslus, pasitaikė proga išvykti į Islandiją. Ten su dabar jau esamu vyru pragyvenome trejus metus. Kai išaušo metas grįžti į Lietuvą, glaudėmės pas tėvus Prienuose. Tuo metu atrodė, kad Prienuose esame tik laikinai. Tiesa, didelių planų, kur ir kaip gyvensime, taip pat neturėjome.

(Nukelta į 8 p.)

„Versmenės“ klube – akiratį ir pojūčius plečiant bendrystė

Prienų sveikos gyvensenos klubas „Versmenė“ 2024-uosius palydėjo įsimintina išvyka į Raudondvario dvarą. 38 klubo narių laukė išskirtinė pažintis su XVII a. pradžios Lietuvos renesanso architektūros paminklu, kurį jiems įspūdingai pristatė šio dvaro grafienė Rozalija. Pasak „Versmenės“ klubo pirmininkės Alvyros Grabliauskaitės, norėjosi, kad įvairiomis veiklomis paženklinėti metai baigtųsi dar vienu turiningu, akiratį plečiančiu renginiu.

Kelionė laiku

Smagu, įsimintiną nuotykių žadėjo jau pati kelionė. Vos spėjus patogiai įsitaityti autobuse, Aldona Vobolienė visiems išdalino po pluoštelį kalėdinių bei naujametinių dainų tekstų. O tada pasigirdo Staselės Dumalakenės balsas. Nuo mokyklos su daina nesiskirianti, trijuose kolektyvuose dainuojanti (netrukus žada prisijungti ir prie ketvirtosios) moteris užvedė pirmąją dainą – Birutės Dambrauskaitės „Palinkėki gerų Kalėdų“. Iš pradžių nedrąsiai skambėję balsai vis smagiai pritarė Staselei. Kelionė iki Raudondvario neprailgo – visų dainų versmeniečiai net nespėjo sudainuoti.

Tačiau muzikinė renginio dalis tuo nesibaigė. Atvirksčiai – tik prasidėjo. Svečius pasitikusi grafienė Rozalija juos pakvietė į dvaro oranžeriją, tapusią prabangiu restoranu. Čia jų laukė ne vien puošni menė, vaisės, bet ir Kauno sporto veteranų klubo vokalinis instrumentinis ansamblis „Ažuolynas“, kuriame dainuoja ir S. Dumalakenė. Apgalvotai parinktos dainos, lyriškos ir smagios melodijos, darnūs balsai apgaubė ypatingą šventiška nuotaika.

O po šventinių pietų grafienė Rozalija savo svečius pakvietė į įspūdingą kelionę laiku, kurioje žadėjo pasipuikuoti ir savo

Išvykos į Raudondvario dvarą akimirkos.

turimu turtu, ir garsios Tiškevičių giminės istorija. Pasak jos, Raudondvario dvaras įsikūręs ypatingoje vietoje – aplink ošia senos girios, apačioje teka dvi upės – Nemunas ir Nevėžis, o Kaunas – ranka pasiekiamas. Istorikai teigia, kad pilį dar XVI a. antroje pusėje pradėjo statyti Kauno pakamaris Vaitiekus Dzevaltauskas. Vėliau pilies dvarą valdė nemažai iškiliausių Lietuvos didikų: Dzevaltovskiai, Kosakovskiai, Radvilos, Vorlovskiai, Zabelos, Tiškevičiai. Dvaro istorijoje būta ir gerų, ir blogų metų. Pasak grafienės Rozalijos, aukso amžiumi laikomas laikmetis nuo 1819 m., kai iš Kazimiero Zabelos dvarą nupirko grafas Mykolas Tiškevičius. Deja, 1831 m. rūmai sudegė. Po gaisro buvo atstatytas mūrinis dvaro ansamblis. Valdant Tiškevičiams pilis tapo ištaiginga grafų rezidencija, kurioje buvo sukauptos didžiulės paveikslų, meno dirbinių, retų knygų bei egzotiškų augalų ir gyvūnų kolekcijos.

Dabar Raudondvario dvaro sodyba rūpinasi Kauno rajono savivaldybė. Dvaro sodybos kompleksas renovuotas. Dvaro pilyje vyksta Kauno rajono civilinės santuokos ceremonijos, konferencijos, koncertai, valstybinių švenčių minėjimai, ledainėje įsikūręs Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centras, oranžerijoje – restoranas. Dvare lankėsi trijų Baltijos valstybių prezidentai, Europos valstybių parlamentų vadovai, įvairių

šalių diplomatai. Grafienė Rozalija pasiūlydė, kad per Mindaugo karūnavimo dieną jos giedamam Lietuvos himnui grojo Vienos simfoninis orkestras.

Prasmingos veiklos metai

Ši metus vainikavusi šventinė išvyka – tik viena iš daugelio jau 27-us metus gyvuojančios „Versmenės“ veiklos atspindžių. Klubo pirmininkė Alvyra Grabliauskaitė džiaugiasi, kad metai buvo išties sėkmingi, gausūs įvairių pažintinių, akiratį plečiančių renginių, išvykų, paskaitų, šilto bendravimo. „Esame dėkingi Prienų rajono savivaldybei, skyrusiai finansavimą mūsų numatytai veiklai įgyvendinti, klubo banko sąskaitą papildė pervestos 1,2 proc. gyventojų pajamų mokesčio lėšos. Jomis dažniausiai kompensavome transporto išlaidas, gidų paslaugas, – pasakoja prieš metus ilgametę „Versmenės“ vadovę Leonorą Kalantiene pakeitusi Alvyra Grabliauskaitė. – Klubo nariams labai patinka išvykos į kultūros renginius (lankėmės Pažaislio muzikos festivalyje), pažintinės kelionės (aplankėme Akmenės kraštą, nuvykę į Grybų šventę pabuvojome Merkinės piramidėje, Zervynų kaime ir kt.), įvairios naujos patirtys (Alytuje klausėmės skambančių dubenų, gongų ir kitų instrumentų garsų). O ir patys mėgstame įvairius žygius: pavasarį eįme Škėvonių pažintiniu taku, Vėlinių žygyje miške uždegėme žvakutes prie vienišo paminklo partizanams. Kasmet vis kitaip pažymime pavasario ir rudens lygiadienius – pernai rudens lygiadienį ir baltų vienybės dieną paminėjome tarp Kernavės piliakalnių. Mielai dalyvaujame Visuomenės sveikatos biuro organizuojamuose žygiuose, Prienų J. Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos, Kultūros ir laisvalaikio centro, Prienų krašto muziejaus renginiuose.“

Kas antrą savaitę klubo svetainėje vykstantys rytmečiai – taip pat gausiai lankomi. Pasak pirmininkės, aktyvesni, įvairiais gyvenimiškais dalykais besidomintys klubo nariai patys tampa lektorais, dalijasi įdomia

informacija, savo patirtimi. Skudurinę Onutę prisiminti paskatinusi Gražina pakvietė pasižvalgyti ir po grybų pasaulį – ji parinko įvairių faktų, iliustracijų apie grybus, surengė viktoriną, pasiūlė paragauti pačios konservuotų, džiovintų šių miško gėrybių. Įdomus rytmetis buvo skirtas pirštiniams. „Versmenės“ narės – Birutė, Janina, Daina, Staselė, Aldona – paruošė išsamią paskaitą apie pirštinių istoriją, iš visų klubo narių atsineštų pirštinių surengė įspūdingą jų parodą, ekspromtu suvaidino pasaką „Stebuklinga pirštinė“. Atidžiau į savo sveikatą pasigilinti paragino įdomią paskaitą parengusi Danutė, o Alvyra ir Kristina parodė ir naudingų pratimų.

Tai tik keletas turiningų praėjusių metų pasibuvimų. Apie porą dešimtmečių „Versmenei“ priklausanti Aldona Vobolienė prisimena: „Mes labai daug visko esame darę: ir vaidinimus miške rengę, ir kiaušiniene per Sekmines ant laužo kepe, ir obelų žydėjimo šventės pavasarį organizavę, Jonines šventę – daug įvairiausių susibūrimų organizavę. Kartą net Naujuosius metus miške prie laužo sutikom, per Atvelykį kiaušinius irgi miške ridenom. Ir su Lietuvos sveikuolių sąjunga labai bendravom, ir ruoniu maudynes važiuodavom, o Vėlykų rytą maudydavomės šaltinėlyje arba Biršto tvenkinyje... Ir kasmet vis kitaip.“

A. Grabliauskaitė pasidžiaugia, kad be „Versmenės“ neapsieina nė vienas didesnis rajone organizuojamas renginys, svarbių datų paminėjimai (Kovo 11-osios, Baltijos kelio 35-mečio ir kt.). O Beržyno parke pernai vykusio Duonos ir ugnies šventės buvo ypač įsimintina – „Versmenės“ klubo narė Genutė Petrauskienė už ypatingo skonio duonos tortą gardžiausio patiekalo konkurse pelnė pirmą vietą.

Kai kurios „Versmenės“ veiklos jau tapusios tradicinėmis, kai kurias keičia naujos. A. Grabliauskaitė paragino klubo narius siūlyti naujas veiklas, patiems tapti jų organizatoriais.

Aldona Milieškieinė
Autorės nuotraukos

„Versmenės“ klubo pirmininkė Alvyra Grabliauskaitė dėkoja „Ažuolyno“ dainininkams.

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

Padidėjęs jautrumas šalčiui nebūtinai įspėja apie ligas

Nuolat šalančios galūnės dažnai siejamos su rimtomis sveikatos problemomis, bet neretai priežastys gali būti kur kas paprastesnės. Stresas, miego trūkumas, nuovargis ar net per mažas kūno svoris gali padidinti organizmo jautrumą šalčiui ar gebėjimą išlaikyti šilumą.

Daugelis turbūt pastebėjo, kad patiriant stresą kūną ima krėsti šaltis, šąla galūnės. Tai dar geriau pastebima, kai trūksta miego. Nors tokie simptomai paprastai yra laikini, ilgalaikis stresas gali ilgam sutrikdyti organizmo gebėjimą reguliuoti kūno temperatūrą. Dėl to padidėja jautrumas šalčiui ir atsiranda net nedidelių temperatūrų pokyčių netoleravimas.

„Lėtinį stresą patiriantiems žmonėms gali būti nuolat šalta. Tai yra „kovok arba bėk“ reakcijos į pavojų dalis. Numanoma grėsmė verčia organizmą susiaurinti arterijas periferijose, apsaugoti gyvybiškai svarbius organus ir apriboti kraujo tekėjimą į galūnes“, – teigia sveikatos priežiūros tinklo „Antėja“ laboratorinės medicinos gydytoja Eglė Marciuškienė.

Šaltis krečia trūkstant miego

Anot medikės, jautrumą šalčiui padidinti gali ir lėtinis miego trūkumas. Gerai pailsėjusių žmonių kraujotaka odoje kinta nuosekliai, kaip ir kitose kūno dalyse, tačiau miego trūkumas sutrikdo šį procesą. Didėjant miego trūkumui, kraujotaka palaipsniui persiskirsto į kūno centrą ir sulėtėja galūnėse, dėl to jos ima šalti.

„Miego trūkumas sutrikdo cirkadinį ritmą, kuris reguliuoja miego ir budrumo modelį. Tai savo ruožtu trukdo išsiskirti tam tikriems hormonams, reguliuojantiems jutimo nervus odoje. Jei taip atsitinka, smegenys mažiau pajunta temperatūros pokyčius rankose ir kojose bei miego metu nenukreipia į jas kraujo“, – pasakoja gydytoja.

Miego trūkumas gali būti gydomas patobulinta miego praktika, vadinama miego higiena, ir vaistais. Jei miego apnėja sukelia lėtinį miego sutrikimą, sveikatos priežiūros paslaugų teikėjas gali rekomenduoti prietaisą, vadinamą nuolatinio teigiamu kvėpavimo takų slėgiu (CPAP), kad pacientas išvengtų kvėpavimo spragų, dėl kurių naktį pabunda.

Kaltas ir mažas kūno svoris

E. Marciuškienė sako, kad dažniau šalta būna ir mažą kūno masės indeksą turintiems žmonėms, mat ir riebalų, kurie veikia kaip izoliacija, ir raumenų, kurių veikla generuoja šilumą, masė padeda išlaikyti kūno šilumą. Susirūpinti, anot jos, reiktų, jeigu kūno masės indeksas yra mažesnis nei 18,5.

„Numetus daug svorio taip pat gali atsirasti jautrumas vėsiui temperatūrai. Be kita ko, šaltis yra ir vienas iš anoreksijos simptomų. Taip pat kai kuriems žmonėms būna šalta, kai jie tiesiog nepavalgo arba suvartoja per mažai kalorijų. Kai taip nutinka, organizmas natūraliai taupo energiją ir gamina mažiau šilumos. Todėl dietos, kai ribojamas kalorijų kiekis, pavyzdžiui, pertraukiamasis badavimas ar valgio praleidimas dėl kitų priežasčių, gali sukelti jautrumą šalčiui“, – dėsto gydytoja.

Dietos, kai ribojamas kalorijų kiekis, lėtina medžiagų apykaitą ramybės būsenoje arba mažina sudeginamų kalorijų skaičių, kai kūnas ilsisi. Dėl to gali sumažėti kūno temperatūra.

Priežasčių gali būti daugiau

Vis tik net jei esate pavargę, neišsimiegoję ar jaučiate nerimą, šaltkrėtis gali reikšti ir infekcijas – gripą, plaučių uždegimą, gastroenteritą ir pan. Infekcijos metu šaltis jaučiamas dėl to, kad organizmas sunaudoja nemažai papildomos energijos, padedančios su ja kovoti.

„Imuninė sistema gamina pirogenus, kurie padidina kūno temperatūrą ir padeda kovoti su infekcija. Tačiau jie gali sukelti refleksą, dėl kurio atsiranda stiprus drebulys ir šaltkrėtis. O sergant kai kuriomis infekcijomis, tokiomis, kaip atipinė pneumonija, žmogus gali jausti tik gerklės skausmą, nuovargį ir nuolatinį šalčio jausmą“, – dėsto E. Marciuškienė.

E. Marciuškienė atkreipia dėmesį, kad jautrumą šalčiui gali padidinti ir svyruojantis estrogenų – hormonų, reguliuojančių moterų reprodukciją – kiekis. Estrogeno lygis keičiasi visą gyvenimą, įskaitant menstruacinį ciklą, nėštumą ir menopauzę, o premenopauzės metu estrogeno svyravimai gali sukelti staigias karščio bangas, po kurių staigiai nukrenta kūno temperatūra.

„Manoma, kad sumažėjimą sukelia estrogeno poveikis nervų receptoriams, kurie reguliuoja kraujagyslių išsiplėtimą ir susiaurėjimą. Tie patys svyravimai gali paaiškinti, kodėl kai kurios moterys netoleruoja šalčio prieš pat mėnesinių pradžia“, – pastebi ji.

Gydytoja pataria nesimti patiems spręsti, kas lemia šalčio netoleravimą, geriausia kreiptis į gydymo įstaigą ir atlikti informatyvius kraujo tyrimus. Tai, kas gali atrodyti tik pervargimo ar prasto miego simptomai, neretai pasirodo esą didesnių sveikatos problemų pradžia. Gavus rezultatus reiktų pasikonsultuoti su šeimos gydytoju, kuris įvertins būklę ir paskirs tolimesnius tyrimus ar gydymą.

Peršalimų sezonas: ką daryti ir ko atsisakyti?

Vis dažniau gatvėje girdime kosintį praeivį ar darbo aplinkoje šnarpščiantį kolegą... Kaip pačiam išvengti ligos, o susirgus neužkrėsti kitų? Jums pataria Prienų liginės gydytoja otorinolaringologė Julija ŠNEIDER.

• Venkite minios

Virusai lengvai plinta visur, kur susirenka daug žmonių, ypač uždaroje patalpose – vaikų priežiūros centruose, gydymo įstaigose, biurų pastatuose, auditorijose, viešajame transporte. Peršalimo ligų sezono metu vengdami minios, sumažinate užsikrėtimo tikimybę. Tad mažiau kontaktų su žmonėmis.

Rečiau derėtų lankytis koncertuose, parodose, sporto varžybose.

• Plaukite rankas

Laikykites asmens higienos. Dažnas rankų plovimas muilu ir vandeniui bent 20 sekundžių – veiksmingas būdas išvengti daugelio įprastų infekcijų.

Jei nėra galimybių nusiplauti rankų, būtinai naudokite alkoholio pagrindu pagamintą rankų dezinfekavimo priemonę – antiseptiką. Jų yra gydymo įstaigose, prekybos centruose, maitinimosi įstaigose ir kitose viešosiose vietose.

• Užsidenkite, kai kosėjate ir čiaudite

Kai čiaudite ar kosėjate, tai darykite į servetėlę ar alkūnės linkį. Tai padeda apsaugoti nuo viruso plitimo ir galimybės užkrėsti šalia esančius.

Venkite liesti veidą: akis, nosį bei burną. Esant galimybei, nusiplaukite rankas.

• Valykite paviršius

Reguliariai valykite dažnai liečiamus paviršius: stalviršius, kompiuterio klaviatūras, jungiklius, durų rankenas, maišytuvų kranus, mygtukus ir kt., kad išvengtumėte infekcijos plitimo nuo paviršiaus, kuriame galimai yra virusas.

• Būkite atsargūs su sergančiaisiais

Venkite visų, kurie serga. Dėvėkite veido kaukę ir apribokite kontaktus su sergančiuoju. Stenkitės su juo nebūti vienoje patalpoje. Reguliariai vėdinkite namų, biurų patalpas, tokiu būdu sumažinsite virusų koncentraciją.

• Drėkinkite orą

Naudokite drėkiklius arba purškite vandenį, kad išvengtumėte sauso oro namų aplinkoje ar darbo kabinete. Galima po radiatoriais pastatyti dubenis su vandeniu.

Uždėkite ant radiatorių šlapių rankšluosčių, juos keiskite, kai išdžiūsta.

• Venkite streso, nervinės įtampos

Moksliniais tyrimais įrodyta, kad psichoemocinė įtampa gali susilpninti žmogaus imuninę sistemą. Todėl šaltuoju metų laiku derėtų maitintis sveiku maistu, ypač turinčiu vitaminų C, D, taip pat seleno, magnio.

Venkite stresinių situacijų, pykčio, blogų emocijų, stenkitės labai nesijaudinti.

• Sirgdami likite namuose

Pajutus pirmuosius ligos simptomus būtinas namų režimas. (Jei sergate, ypač po karščiavimo, likite namuose bent 24 valandas). Geriau gyti atskirame kambaryje, kad neužkrėstumėte namiškių. Vartokite atskirus stalo įrankius, puodelį ir pan.

Nederėtų sirgimo metu lankytis po parduotuves ir restoranus.

Tie, kurie lankosi įvairiose viešose vietose, paskui stebisi: iš kur tiek daug susirgimų?!

Būkime sveiki!

Veronika Pečkienė

PR Be streso: kaip efektyviai įveikti įtampą 2025 metais?

Stresas – neatsiejama mūsų kasdienybės dalis, kurio perteklius sutrikdo fizinę ir emocinę gerovę. Dažnai pasikartojanti įtampa gali sukelti rimtas sveikatos problemas, įskaitant miego sutrikimus bei širdies ir kraujagyslių ligas. Kaip veiksmingai valdyti stresą, kad išlaikytume gerą gyvenimo kokybę?

Beveik pusę gyvenimo praleidžia prie ekranų

Ilgos darbo valandos, finansiniai sunkumai, darbo netekimas, konfliktai šeimoje ar sveikatos problemos dažnai tampa streso šaltiniai. Šios situacijos sukelia ne tik emocinę įtampą, bet ir energijos trūkumą. Svarbu ir tai, kad streso lygi taip pat gali padidinti ir dažnas skaitmeninių programėlių naudojimas bei nesibaigiantis naujienų srautas, su kuriuo kasdien susiduriame.

Atliktų tyrimų duomenimis, Jungtinės Karalystės gyventojai per metus beveik 5000 valandų skiria telefonų, kompiuterių bei

televizorių naudojimui. Tai reiškia, kad suaugęs britas praleidžia 34 metus – beveik pusę gyvenimo – žiūrėdamas į ekraną. Siekiant sumažinti dėl šių bei kitų veiksnių atsirandančią įtampą, ekspertai rekomenduoja kiek įmanoma dažniau per savaitę praleisti bent 20-30 minučių gamtoje. Buvo pastebėta, kad toks laisvalaikio leidimo būdas efektyviai mažina pagrindinio streso hormono – kortizolio – kiekį organizme ir palengvina širdies bei skrandžio sutrikimus.

Padeda pagerinti gyvenimo kokybę

Nors dažnas laiko leidimas prie ekranų gali padidinti emocinę

įtampą, šiandien rinkoje esančios technologijos siūlo sprendimus, padedančius tinkamiau išnaudoti laisvalaikį bei puoselėti sveikatą. Kaip teigia „Huawei“ produktų mokymų vadovė Lietuvoje Urtė Eidžiūnaitė, pastaraisiais metais ypač išpopuliarėję išmanieji

(Nukelta į 7 p.)

Šaunus stakliškiečių žaidimas

Sausio 16 dieną Prienų rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centre vyko Lietuvos mokyklų žaidynių IV (tarponinio) etapo mergaičių, gimusių 2012 metais ir jaunesnių, kvadrato varžybos.

Šauniai pasirodžiusi Prienų rajono Stakliškių gimnazijos mergaičių komanda iškovojo trečią vietą. Tarponinių varžybų čempione tapo ir į finalines varžybas pateko Vilniaus Taikos progimnazijos komanda.

Antrą vietą iškovojo Alytaus „Volungės“ progimnazijos atstovės, ketvirtos liko 2024 metų Lietuvos mokyklų žaidynių nugalėtojos Šakių „Varpo“ mokyklos kvadrato žaidėjos.

Parengta pagal Prienų KKSC informaciją

PR Be streso: kaip efektyviai įveikti įtampą 2025 metais?

(Atkelta iš 6 p.)

laikrodžiai gali žymiai pagerinti kasdienybę įvairiose srityse.

„Tokie įrenginiai verčia mus ne pasyviai leisti laiką prie ekranų, o judėti, stebėti savo sveikatą ir taip pagerinti gyvenimo kokybę. Pavyzdžiui, „Huawei“ išmanieji laikrodžiai, naudodami tokias sveikatos stebėjimo funkcijas kaip širdies ritmas ar kvėpavimo dažnis, leidžia vartotojui realiuoju laiku stebėti savo streso lygį. Taip pat daugelyje įrenginių yra integruotos funkcijos, kurios primena, kada reikėtų atsitraukti nuo darbų ir pailsėti. Laikrodžiai taip pat skatina fizinį aktyvumą. Juose integruoti aktyvumo žiedai motyvuoja siekti asmeninių sporto tikslų, o įrašyti patarimai padeda tausoti sveikatą ir fizinius pratimus atlikti dar tiksliau“, – apie išmaniųjų laikrodžių galimybes pasakoja U. Eidžiūnaitė.

Įveikite stresą bet kurioje aplinkoje

Be fizinio aktyvumo, buvimo gryname ore, tinkamo maitinimosi ir miego, teisingas kvėpavimas taip pat veiksmingai padeda įveikti stresą ir gali būti praktikuojamas bet kurioje aplinkoje. Viena iš paprastų technikų – kvėpavimas pro sučiauptas lūpas. Patogiai

atsisėskite, įkvėpkite pro nosį skaičiuodami iki dviejų ir tuomet lėtai iškvėpkite orą pro lūpas, tarsi ketinumėte švilpti, skaičiuodami iki keturių.

Kitas veiksmingas metodas valdyti stresą yra 4-7-8 kvėpavimo technika. Atsisėdus patogiai per keturias sekundes įkvėpkite, sulaukysite kvėpavimą septynias sekundes ir tuomet lėtai iškvėpkite per aštuonias sekundes. Ilgesnis iškvėpimas aktyvina parasimpatinę nervų sistemą, skatina atsipalaidavimą visame kūne, o reguliari šios technikos praktika gali pagerinti organizmo gebėjimą efektyviau reaguoti į stresą.

Draudimo ekspertas primena, ką svarbu žinoti

Nuo sausio įsigaliojus tvarkai, kai baigus galioti vairuotojo sveikatos pažymai stabdomas ir vairuotojo pažymėjimo galiojimas, vairuotojams iškilo klausimų, kaip tai paveiks jų turimą privalomąjį transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės ar Kasko draudimą. Pasak draudimo eksperto, žalos atveju vertinamas ir dokumentų galiojimas, tačiau galutinis verdiktas priklauso nuo konkrečios situacijos.

„Vairuotojui kreipusis dėl žalos atlyginimo, visuomet tikriname, ar įvykio metu galiojo avariją sukėlusio vairuotojo pažymėjimas. Nustačius, kad jis negalioja, raštu kreipiamasi į bendrovę „Regitra“ su prašymu nurodyti negaliojimo priežastis. Atvejų, kai būtų įvykusi žala eismo įvykyje, o vairuotojo pažymėjimo galiojimas būtų pasibaigęs konkrečiai dėl sveikatos pažymos negaliojimo, kol kas nesame užfiksavę, tačiau manome, jog ši praktika nesiskirs nuo kitų panašių atvejų“, – sako ne gyvybės draudimo bendrovės „Compensa Vienna Insurance Group“ Žalų departamento vadovas Mindaugas Balinskas.

Pasak jo, pagal nusistovėjusią teisinę praktiką tokiais atvejais aiškinamasi, ar yra ryšys tarp eismo įvykio ir priežasčių, dėl kurių nustojo galioti vairuotojo dokumentai.

„Kai dokumentas nustoja galioti dėl to, kad nebuvo pratęstas, tai savaime nereiškia, jog asmuo neteko teisės vairuoti apskritai. Jam numatoma atsakomybė už vairavimą su pasibaigusiu dokumentu – už tai administracinių nusižengimų kodeksas numato baudą. Taip pat turėtų būti traktuojamas ir laiku neatliktas sveikatos patikrinimas. Vis dėlto, jei būtų nustatyta, kad, pavyzdžiui, žymiai pasikeitė žmogaus sveikatos būklė, ji paveikė jo gebėjimą vairuoti ir tai turėjo įtakos eismo įvykiui, būtų svarbi priežastis laikyti įvykį nedraudžiamuoju“, – aiškina ekspertas.

Kilus dvejonų dėl draudimo sąlygų galiojimo konkrečioje situacijoje, M. Balinskas rekomenduoja pasikonsultuoti su savo draudimo paslaugos teikėju.

Nusikaltimai nelaimės

Apgadino automobilį

Sausio 10 d., apie 14 val., į Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK kreipėsi vyras (gim. 1979 m.), pranešdamas, kad Prienų r., Balbieriškio mst., nesaugomoje automobilių stovėjimo aikštelėje, apgadintas jam priklausantis automobilis „VW Passat“. Sugadintas automobilio variklio dangtis, priekinės duralės, galinio vaizdo veidrodis, galinės ir priekinės dešinės pusės duralės. Nuostolis – 1000 eurų. Pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal LR BK 187 str.

Smurtas

Sausio 15 d., apie 10 val. 15 min., Prienuose, Statybininkų g., kambaryje, neblaivus (3,54 prom. alkoholio) vyras (gim. 1967 m.) smurtavo prieš moterį (gim. 1947 m.). Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į ilgalaikio sulaikymo patalpą. Pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal LR BK 140 str.

Sausio 16 d., apie 13 val. 5 min., Prienų r., Stakliškių sen., Pieštuvėnų k., konflikto metu, neblaivus (4,33 prom. alkoholio) vyras (gim. 1997 m.) smurtavo prieš kitą neblaivą (2,92 prom. alkoholio) vyrą (gim. 1994 m.). Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į ilgalaikio sulaikymo patalpą. Pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal LR BK 140 str.

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Brangiai PERKAME MIŠKUS visoje

Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto.

Tel. +370 699 29 992.

Pirkume sklypą arba namą Birštono mieste. Ieškome sau, ne per brokerius. Siūlome gerą kainą. Tel. +370 620 89 853.

Perku sklypą prie vandens telkinio, miško ar gražioje atokioje vietoje. Tel. +370 692 77 122.

Įvairios prekės

Perka šieną, ratinį traktorių, mėšlo kratytuvą, vandens talpą („bačka“), javų kombainą, priekabą. Tel. +370 689 82 054.

KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORĮ.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: (8-614)93124

Įmonė brangiai perka mišką visoje Lietuvoje, vertina nemokamai, rengia miškotvarkos projektus, atsiskaito iš karto, apmoka visas išlaidas. Tel. 0 646 79 600.

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Išrašome sąskaitas.

Tel. 0 648 61 061.

Parduodame džiovintas, skaldytas beržo malkas. Tel. 0 614 97 744.

Parduodamos malkos – juodalksnio, beržo ir kietmedžio. Minimalios kainos. Atvežimas nemokamas.

Tel. 0 621 24 644.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“ – 2 metų garantija. Pristatymas į namus nemokamas.

Tel. 0 675 50 466.

Naminiai sviestiniai šakočiai, grybukai,

karameliniai ir šokoladiniai „tinginiai“ – tik iš natūralių lietuviškų

produktų, pagal senolių receptą. Svoris

nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos

miestus ir užsienio šalis. Tel. 0 650 43

159. [Lauros kepyklele](#). (Adresas:

Revuonos g. 48, Prienai).

Parduoda traktorių MTZ-80UK

(kaina 3800 Eur), T-25 (kaina 3000

Eur), MTZ-52 (kaina 1550 Eur), 11

tonų mėšlo kratytuvą. Tel. +370

630 93 471.

VISŲ RŪŠIŲ ŽALIUZĖS, ROLETAI,

TINKLELIAI NUO VABZDŽIŲ. MA-

TUOJAME, GAMINAME, MONTUO-

JAME, REMONTUOJAME SENUS.

TEL.: +370 686 95 441, +370 615

44 232.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). Tel. 0 620 85350.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI:

šildymo, vandentiekio, kanalizacijos,

dujinių, vanduo-oras, kieto kuro ka-

tilinių įrengimas. Komplektuojame ko-

kybiškas santechnikos medžiagas su

nuolaidomis. Tel. 0 640 39 204.

DURYS – PER 3 DIENAS!

„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias

nuosaviems namams, ūkiniams pasta-

tams ir rūšiams. Dirbame ir žiemos

metu. Tel. 0 653 93 193.

Betonavimo, mūravimo ir griovimo

darbai. Tvorų montavimas.

Tel. 0 600 96 399.

VALOME MEDŽIAIS IR KRŪMAIS

APAUGUSIUS LAUKUS, GRIOVIUS. UŽ

IŠSIKIRSTĄ MEDIENĄ SUMOKAME.

TEL. 0 679 40 055.

Remontuoju koklines krosnis, atlieku

įvairius apdailos ir remonto darbus.

Tel. + 370 677 92 397.

Pjauname avarinius medžius prie

pastatų, elektros laidų. Tvarkome

apleistus sklypus, paežeres. Karpome,

formuojame gyvatvores. Griau-

name pastatus. Tel. 0 670 18 048.

Skardiname, dengiame, remon-

tuojame stogus. Atliekame fasado

šiltinimo ir dailienčių montavimo

darbus. Tel. +370 631 91 211.

SIENŲ ŠILTINIMAS

užpildant oro tarpus

1m² kaina nuo 1,40 Eur. Tel. 8 675 7 73 23

Juvelyrės Dovilės Bagdonės rankose atgimsta tautinis paveldas

Gyvenimą kuriame patys
Amatas duonos nepraso

(Atkelta iš 5 p.)

Buvo tik pasvarstymai, kad galbūt Kaunas, o gal net Klaipėda galėtų tapti mūsų namais, bet taip ir likome Prienuose, susiradome čia darbus ir įsikūrėme.

– Pagal išsilavinimą esate juvelyrė, Lietuvoje tai nėra pati populiariausia profesija, ar prisimenate, kaip kilo mintis imtis šio amato?

– Tuo metu, kai rinkausi studijas, juvelyrė ir man pačiai skambėjo kaip egzotika, bet manau, todėl ir pasirinkau šiuos mokslus. Kaip ir minėjau, tuo metu tiesiog nenorėjau dirbti pagal pirmąją įgytą specialybę, taip atsiradau juvelyrė studijose ir man visai patiko, o kai baigiau mokslus, pradėjau pastebėti kitus juvelyrus ir, pasirodo, jų yra visai nemažai.

– Jūsų darbai pasižymi ne tik ypatingu kruopštumu, bet ir subtiliu savitu stiliumi, mat savo kūryboje neretai naudojate ir tautinę simboliką. Kas paskatino šią idėją?

– Šioje srityje svarbu atrasti savitą stilių, kad tavo darbai išsiskirtų iš kitų, atrastum savo pirkėją. Iš pradžių gaminau tik papuošalus ir, kaip dabar pastebiu, tuomet neturėjau ryškaus išskirtinumo. Tiesiog dariau tai, kas patiko pačiai. Vėliau ėmiau eksperimentuoti ir pradėjau gaminti žalvarinius šaukštelius su plona žalvario, o vėliau ir medžio rankenėle.

Taip supratau, kad papuošalai – tai ne viskas, ką galima sukurti iš metalo.

Įdomu tai, kad viskas prasidėjo, kai mano vyras Tomas netikėtai įsidarbino VŠĮ „Meninė drožyba“. Istorija buvo tokia, kad, kai grįžome į Lietuvą, man reikėjo darbo stalo, o mano vyras pradėjo ieškoti, kas Prienuose galėtų pagaminti rimtą stalą iš medžio masyvo. Rado kelis variantus, bet už akių užkliuvo telefono numeris, kurio gale buvo trys šešetai. Paskambino, susitarė susitikti. Taip atrado VŠĮ „Meninė drožyba“ dirbtuves, kuriose su medžio meistrais derino, koks gi turėtų būti tas stalas. O vieno susitikimo metu meistras jam ir sako: „Gal tu pats nori ateiti ir pasidaryti tą stalą. Ir tau bus pigiau, ir taviškai labiau patiks“ (šypsosi pašnekovė, – aut. p.). Jis sutiko ir taip pasiliko dirbtuvėse pas Algimantą Sakalauską.

Taigi nuo čia prasidėjo mūsų pažintis ir draugystė su „Menine drožyba“. Pati irgi užsklavau ten drožinėti medinius šaukštus ir šaukštelius, o ir dirbtuvių aplinka mane sužavėjo.

Beje, idėja pagaminti mini kalvišką saulutę taip pat gimė mano vyrui. Jis ilgai gvildeno mintį apie mini stogastulpį su mažyte viršūnėle iš žalvario. Kadangi A. Sakalauskas gamina energetiškas piramides, Tomui kilo mintis, kad reikia pagaminti mini piramidę su maža žalvarine saulutė. Tai ir buvo mano pirmoji saulutė, nutūpusi ant piramidės, kurią padovanojome Algimantui.

Vėliau kartu su „Menine drožyba“ dalyvavome Kaziuko mugėje, kurioje turėjau galimybę pristatyti savo šaukštus ir šaukštelius, žalvarines saulutes, kurios papuošė A. Sakalauską gamintas piramides ir kitus juvelyrinius darbus platesniam visuomenės ratui.

– Jūsų sukurta bronzinė saulutė praėjusiais metais buvo eksponuojama ir Šimtmečio dainų šventėje. Papasakokite jos istoriją.

– Tokia garbinga proga pasi-

Dovilė Bagdonė.

Nuotraukos iš asmeninio D. Bagdonės archyvo.

Dovilė ir Tomas Bagdonai.

taikė taip pat A. Sakalausko dėka. Jis gamino kopyltstulpį, kurį norėjo papuošti žalvarine saulutė ir pasiūlė man prisidėti. Nieko daug negalvodama, žinoma, sutikau. Tai buvo mažiausia saulutė, kurią buvau dariusi iki šiol.

– Nemaža dalis juvelyrų renka finansiskai lengvesnį kelią: kuria sužadėtuvių, vestuvinius žiedus ir pan., kurių paklausa turbūt yra didžiausia, o Jūsų darbai šiuolaikiniame pasaulyje yra gana netradiciniai. Papasakokite šiek tiek, koks tai yra procesas ir kiek laiko – nuo idėjos iki pasuktinės detalės – užtrunka, kol gimsta mažytis meno kūrinys?

– Jei kalbant apie žalvarines saulutes, pirmiausia reikia susigalvoti dizainą. Aš dažniausiai remiuosi pavyzdžiais iš knygų ar interneto, kartais ir pati pridedu kokią nors sugalvotą detalę ar supaprastintu detales, motyvus. Kadangi saulutės dažniausiai būna mažų matmenų, ne visas detales pavyksta sutalpinti ar atkartoti taip tiksliai, kaip, pavyzdžiui, kalviškose saulutėse. Ateityje planuoju gaminti savo pačios kurtų raštų ir simbolių kompozicijas saulutėms.

Vėliau jungiu iš anksto pasiruoštas detales. Tai darau dviem būdais: litavimu arba kniedijimu. Taip, beje, yra sujungiamos ir kalviškos saulutės. Dažniau renkuosi kniedijimą, bet jei saulutė itin maža ir detalės smulkesnės,

naudoju ir litavimo techniką.

Tokiam mažam meno kūrinui pagaminti užtrunka nuo vienos iki kelių dienų. Priklauso nuo to, kokio sudėtingumo yra saulutė: kokio ji dydžio, kiek detalių turi. Na, ir, žinoma, kai saulutė būna baigta, tuomet ji jau keliauja nutūpti ant tam tikro, dažniausiai medinio gaminio (piramidės ar kopyltstulpio).

– O kaip renkatės, kokius tautinius elementus įtraukti į savo kūrinius?

– Viskas ateina pagal pajautimą – kas tuo momentu „surezonuoja“, kas tuo metu patinka, kas pačiai artima. Kartais internete ir knygose pasižvalgau tautinių motyvų.

– Kokią žinutę norite perduoti savo darbais. Ar jau esate išgryninusi, kokia yra Jūsų tikslinė auditorija?

– Visu pirma, darau tai, kas pačiai patinka, o tuomet, manau, jau pasiekia ir tą auditoriją, kuriai toks stilius taip pat artimas. Savo darbais noriu parodyti, kad tautodailė gali būti aktuali ir šiuolaikiniame pasaulyje. Noriu, kad lietuviai suvoktų vertę to, ką paliko mūsų protėviai, kad tautodailė būtų naudojama plačiau, ne tik muziejuose, parodose, knygose ar šventėse, bet ir kasdieniame gyvenime. Turime tai puoselėti, nes tai mūsų šaknis ir savitumas.

– Esate užsiminusi, jog šiuo metu juvelyrė esate šiek tiek

protėviai, kad tautodailė būtų naudojama plačiau, ne tik muziejuose, parodose, knygose ar šventėse, bet ir kasdieniame gyvenime. Turime tai puoselėti, nes tai mūsų šaknis ir savitumas.

– Esate užsiminusi, jog šiuo metu juvelyrė esate šiek tiek

apleidusi. Kodėl? Ar planuojate grįžti intensyviau prie šios veiklos?

– Iš pradžių „neužkūriau“ savo verslo, o vėliau nebuvo laiko eksperimentuoti su kūryba, reikėjo susirūpinti pastoviomis pajamomis, o kūrybai reikia laiko. Tiesa, retkarčiais vis dar prisėdu, tačiau tikrai rečiau nei anksčiau. Naujuose namuose dar neturiu įsirengusi darbo vietas, o senosios dirbtuvėlės liko pas tėvus, tad, kai atsiranda koks darbelis, tenka keliauti pas juos. Būtų smagiau, jei, radus laisvą minutę, galėčiau dirbti čia pat, namuose, bet manau, greitai grįšiu prie šio amato.

Kalbėjosi Rimantė Jančauskaitė

Visada jaučiau trauką tautos paveldui ir simboliškai. Mėgstu liaudiškas dainas, neretai jų pasiklausau ir kartu padainuoju, jos suvirpina ir paliečia vidų. Vertinu senovės palikimą: audinius, raštus, juostas, statinius ir pan. dalykus.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai ([maketas@gyvenimas.info](mailto:maket@gyvenimas.info)). Mob. tel. 0 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina antradieniais ir penktadieniais. Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai. Indeksas 67283. Tiražas: antradieniais – 1250 egz., penktadieniais – 1650 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

MRF
MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Laikraščio veiklą ir projektą „Gyvenimą kuriame patys“ iš dalies remia VŠĮ „Medijų rėmimo fondas“ (bendrai skirta suma – 43727 Eur).

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (0 315) 73786.

ALYTAUS
SPAUSTUVĖ

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas